

СУЧАСНА ТИПОЛОГІЯ ПРИМІСЬКИХ СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ

Кузьменко Т. Ю. (к. арх., доц.)

Дмитренко А. Ю. (к.т.н., доц.)

Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Ключові слова: приміські сільські поселення, функціональна спеціалізація, типологія

Порівняльний аналіз тенденцій розвитку приміських сільських поселень (ПСП) та досвіду формування їх функціональної спеціалізації обумовлює необхідність типологічного підходу до їх формування з урахуванням перспективної функції. Характер функціональної спеціалізації ПСП обумовлений як їх людністю, так і територіальним розміщенням відносно міста-центру, транспортних і природно-рекреаційних коридорів. На основі дослідження сучасних тенденцій у змінах функціонально-планувальної організації приміських сільських поселень, узагальнення вітчизняного і зарубіжного досвіду їх формування, запропоновано 14 можливих типів за функціональною спеціалізацією, що можуть бути об'єднані у 3 групи:

1. *Рекреаційні поселення існуючі:* а) зі збереженням функціональної спеціалізації (дачне поселення); б) з формуванням нової функціональної спеціалізації. Основні типи рекреаційних поселень: 1.1. туризму і відпочинку; 1.2. дачне поселення; 1.3. спортивно-оздоровче; 1.4. котеджне з фізкультурно-оздоровчою базою; 1.5. котеджне містечко з пансіонатом сімейного відпочинку;

2. *Поселення-супутники:* а) з виробничою базою; б) без виробничої бази: з організованою рекреацією, з рекреацією неорганізованою; сільбицні існуючі та нові. Серед них наступні типи: 2.1. з організованою рекреацією; 2.2. з неорганізованою рекреацією; 2.3. спального типу; 2.4. котеджне містечко; 2.5. з виробничою базою;

3. *Виробничі поселення:* 3.1. фермерське; 3.2. аграрне; 3.3. промислове; 3.4. аграрно-промислове.

Таким чином, функціональна спеціалізація приміських сільських поселень є важливою передумовою їх сталого розвитку. При цьому вирішуються наступні задачі: вирішення спільних «інтересів» міста-центру та сільських поселень; збереження сіл у приміській зоні, як фактору сталого розвитку, покращення екологічного мікроклімату і забезпечення мінімізації негативного впливу міста-центру на довкілля.

CONTEMPORARY TYPOLOGY OF SUBURBAN RURAL SETTLEMENTS

Kuzmenko T. Yu. (PhD, Arch., Assoc. Prof.),
Dmytrenko A. Yu. (PhD in Eng., Assoc. Prof.)
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava

Key words: suburban rural settlements, functional specialization, typology.

A comparative analysis of trends in the suburban rural settlements (SRS) development and the experience of the formation of their functional specialization necessitate a typological approach to their forming considering the perspective function. The nature of the functional specialization of SRS is defined by their population, as well as by the territorial location of the city center, transportation and natural recreation corridors. Based on modern tendencies in changes in functional and planning organization of suburban rural settlements, generalization of domestic and foreign experience of their forming, 14 possible types are proposed according to functional specialization, which can be divided into 3 groups:

1. *Recreational settlements* (existing): a) with the preservation of functional specialization (summer suburban houses); b) with the formation of a new functional specialization. The main types of recreation settlements: 1.1. tourism and rest; 1.2. summer suburban houses; 1.3. sports and recreation; 1.4. cottage with a sports and recreation center; 1.5. cottage settlement with a family holiday resort;

2. *Satellite settlements*: a) with the production base; b) without a production base: with organized recreation, with unorganized recreation; local and existing ones. Among them are the following types: 2.1. with organized recreation; 2.2. with unorganized recreation; 2.3. sleeping type; 2.4. cottage town; 2.5. with a production base;

3. *Production settlements*: 3.1. farmer; 3.2. agrarian; 3.3. industrial; 3.4. agro-industrial.

Thus, the functional specialization of suburban rural settlements is an important prerequisite for their sustainable development. At the same time, the following aims are achieved: solving common interests of the metropolitan city and rural settlements; preservation of rural settlements in the suburban area as a sustainable development factor, the ecological microclimate improvement and ensuring minimization of negative impacts of the metropolitan city on the environment.